

AAC-001-001648 Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2016

Political Science : Paper - XX

(Modern Indian Political Thought)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001648

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.

૧ વિકલ્પો :

૨૦

(૧) ગાંધીજીએ “વ્યક્તિગત સત્યાગ્રહ”ની લડત માટે પ્રથમ સત્યાગ્રહી તરીકે કોને પસંદ કર્યા ?

- (A) વલ્લભભાઈ પટેલ (B) જવાહરલાલ નહેરુ
(C) વિનોબા ભાવે (D) લાલા લજપતરાય

(૨) પૂર્ણ સ્વરાજ્ય પ્રાપ્તિનો સંઘર્ષ કયા સત્યાગ્રહથી શરૂ થયો ?

- (A) ખેડા સત્યાગ્રહ (B) બારડોલી સત્યાગ્રહ
(C) ચંપારણ સત્યાગ્રહ (D) ઘરાસણા સત્યાગ્રહ

(૩) હિન્દ છોડો આંદોલન કયારે શરૂ થયું ?

- (A) ૧૯૪૭ (B) ૧૯૪૨
(C) ૧૯૪૫ (D) ૧૯૧૯

(૪) મુસ્લિમોના હિતોની રક્ષા માટે ભારતમાં કયા કોમવાદી સંગઠનની રચના કરવામાં આવી ?

- (A) મુસ્લિમ લીગ (B) કોંગ્રેસ
(C) રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘ (D) મુસ્લિમ પાર્ટી

(૫) કયાં કાયદાનાં વિરોધમાં લોકો જલિયાવાલા બાગમાં ભેગા થયા હતા ?

- (A) રોલેટ એક્ટ (B) શિક્ષણ ધારો
(C) સલામતી ધારો (D) લેન્ડ એક્ટ

(૬) ગાંધીજીએ કેવા સ્વરાજ્યની કલ્પના કરી હતી ?

- (A) રામરાજ્ય (B) સામ્યવાદી
(C) સમાજવાદી (D) રાજાશાહી

(૭) ભારતમાં કોંગ્રેસ પક્ષની સ્થાપના કયારે થઈ ?

- (A) ૧૯૪૭ (B) ૧૮૮૫
(C) ૧૮૫૭ (D) ૧૮૮૬

(૮) 'હિંદ છોડો' લડત કોના નેતૃત્વ નીચે શરૂ કરવામાં આવી ?

- (A) જવાહરલાલ નહેરુ (B) વલ્લભભાઈ પટેલ
(C) ગાંધીજી (D) વિનોબા ભાવે

(૯) સર્વોદયવાદ કયા સિદ્ધાંતોને અનુસરે છે ?

- (A) ત્યાગ (B) સેવા
(C) કર્મનો સિદ્ધાંત (D) બધા જ

(૧૦) ભારતમાં બિન-જોડાણવાદની નીતિ કોણે અપનાવી ?

- (A) જવાહરલાલ નહેરુ (B) ગાંધીજી
(C) અરવિંદ (D) સરદાર પટેલ

(૧૧) ગાંધીજીના અસહાકર આંદોલનમાં કોને શ્રદ્ધા ન હતી ?

- (A) મોતીલાલ નહેરુ (B) સરદાર પટેલ
(C) વિનોબા ભાવે (D) એમ. એન. રોય

(૧૨) નવ-માનવતાવાદી વિચારધારા કોણે રજૂ કરી ?

- (A) ગાંધીજી (B) વિનોબા ભાવે
(C) એમ. એન. રોય (D) મોતીલાલ નહેરુ

(૧૩) દેશી રાજ્યોનાં વિલિનિકરણમાં સૌથી મહત્વનો ફાળો કોનો હતો ?

- (A) સુભાષચંદ્ર બોઝ (B) જવાહરલાલ નહેરુ
(C) ગાંધીજી (D) સરદાર પટેલ

(૧૪) 'Radical Humanism'નાં સ્થાપક કોણ હતા ?

(A) એમ. એન. રોય (B) ડૉ. આંબેડકર

(C) સરદાર પટેલ (D) પં. નહેરુ

(૧૫) કયા વાઈસરોયે બંગાળના બે ભાગલા પાડ્યા ?

(A) લિટને (B) વેવેલ

(C) રિપને (D) કર્ઝને

(૧૬) દાંડી કૂચ સત્યાગ્રહ કયાં વર્ષમાં થયો ?

(A) ૧૯૨૫ (B) ૧૯૩૫

(C) ૧૯૩૦ (D) ૧૯૩૬

(૧૭) “કાસ્ટ ઈન ઈન્ડિયા” પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?

(A) ડૉ. આંબેડકર (B) વિનોબા ભાવે

(C) સરદાર પટેલ (D) રામ મનોહર લોહિયા

(૧૮) વિકેન્દ્રીકરણ ગ્રામ સ્વરાજ દ્વારા જ શક્ય બને છે એવું કોણે કહ્યું ?

(A) પં. નહેરુ (B) ગાંધીજી

(C) શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા (D) મોતીલાલ નહેરુ

(૧૯) સર્વોદય કઈ બાબતને મોટું કલંક માને છે ?

(A) ગુલામી (B) અસ્પૃશ્યતા

(C) (A) અને (B) (D) ગરીબાઈ

(૨૦) ડિસ્કવરી ઓફ ઈન્ડિયા પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?

(A) નહેરુ (B) ડૉ. આંબેડકર

(C) એમ. એન. રોય (D) સરદાર પટેલ

- ૨ વિનોબા ભાવેના સર્વોદય અંગેનાં વિચારોની વિગતવાર ચર્ચા કરો. ૧૦
- અથવા
- ૨ એમ. એન. રોયના નવ-માનવવાદ વિશે વિવેચાત્મક નિબંધ લખો.
- ૩ જવાહરલાલ નહેરુના રાજકીય વિચારો વિશે સમીક્ષાત્મક નિબંધ લખો. ૧૦
- અથવા
- ૩ ગાંધીજીના સત્ય, અહિંસા અને સત્યાગ્રહ અંગેના વિચારોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
- ૪ (A) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૮
- (૧) ડૉ. આંબેડકરના રાજકીય અને સામાજિક વિચારો
- (૨) સ્વરાજ પાર્ટી.
- (B) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૮
- (૧) બિનજોડાણવાદ
- (૨) જવાહરલાલના રાષ્ટ્રવાદ અંગેનાં વિચારો.
- ૫ ટૂંકા ઉત્તરો આપો : (ગમે તે બે) ૧૪
- (૧) ડૉ. આંબેડકરનાં ધર્મ સંબંધી વિચારો
- (૨) નહેરુનો સમાજવાદ
- (૩) ગાંધીજી અને હિન્દુ-મુસ્લિમ એકતા
- (૪) હિન્દ સ્વરાજ.

ENGLISH VERSION

Instruction : Write all answers in main answer sheet.

1 M.C.Q. :

20

- (1) Whom did Gandhiji select for individual Satyagraha ?
 - (A) Vallabhbhai Patel
 - (B) Jawaharlal Nehru
 - (C) Vinoba Bhave
 - (D) Lala Lajpat Rai
- (2) From which Satyagraha did the struggle for Poorna Swarajya Prapti started ?
 - (A) Kheda Satyagraha
 - (B) Bardoli Satyagraha
 - (C) Champaran Satyagraha
 - (D) Dharasana Satyagraha
- (3) The "Quit India Movement" started in the year ?
 - (A) 1947
 - (B) 1942
 - (C) 1945
 - (D) 1919
- (4) Which organization was formed to protect interest of Muslim Community ?
 - (A) Muslim League
 - (B) Congress
 - (C) Rastriya Swayamsevak Sangh
 - (D) Muslim Party
- (5) The people were gathered in "Jaliya Wala Bag" for opposition of which Act ?
 - (A) Rowlett Act
 - (B) Education Act
 - (C) Security Act
 - (D) Land Act

- (6) What was gandhiji's Utopean Swarajya ?
(A) Ram Rajya (B) Communist
(C) Socialism (D) Monarchy
- (7) In India The Congress Party was established in which year ?
(A) 1947 (B) 1885
(C) 1857 (D) 1886
- (8) Under whose leadership was the 'Quit India' Movement started ?
(A) Jawaharlal Nehru
(B) Vallabhbhai Patel
(C) Gandhiji
(D) Vinoba Bhave
- (9) Which doctrine does Sarvodayawad follow ?
(A) Sacrifice (B) Service
(C) Theory of Karma (D) All of them
- (10) Who adopted the "Non-Alignment Policy" in India ?
(A) Jawaharlal Nehru (B) Gandhiji
(C) Arvind (D) Sardar Patel
- (11) Who did not have faith in Gandhiji's Non-Cooperation Movement ?
(A) Motilal Nehru (B) Sardar Patel
(C) Vinoba Bhave (D) M. N. Roy
- (12) Who presented the ideology of Humanilism ?
(A) Gandhiji (B) Vinoba Bhave
(C) M.N. Roy (D) Motilal Nehru
- (13) Whose role was important for National Integration ?
(A) Subhash Chandra Bose
(B) Jawaharlal Nehru
(C) Gandhiji
(D) Sardar patel

- (14) Who established "Radical Humanism"?
- (A) M.N. Roy (B) Dr. Ambedkar
(C) Sardar Patel (D) Pandit Nehru
- (15) Which Viceroy partitioned Bengal ?
- (A) Lytton (B) Wavell
(C) Rippon (D) Curzon
- (16) In which year "The Dandi March Satyagrah" happened ?
- (A) 1925 (B) 1935
(C) 1930 (D) 1936
- (17) Who is the writer of the book " Caste in India " ?
- (A) Dr. Ambedkar
(B) Vinoba Bhave
(C) Sardar Patel
(D) Ram Manohar Lohiya
- (18) Who said "De-centralization is possible through Gram Swaraj" ?
- (A) Pandit Nehru
(B) Gandhiji
(C) Shyamji Krishna Varma
(D) Motilal Nehru
- (19) What is the major stigma according to Sarvoday ?
- (A) Slavery (B) Untouchability
(C) (A) and (B) (D) Poverty
- (20) Who is the writer of the book "Discovery of India" ?
- (A) Nehru (B) Dr. Ambedkar
(C) M.N. Roy (D) Sardar Patel

2 Discuss in detail the ideas of Vinoba Bhave on Sarvodaya. **10**

OR

2 Write a critical note on New Radical Humanism of M.N. Roy.

3 Write a critical note on political ideas of Jawaharlal Nehru. **10**

OR

3 Describe in detail the ideas of Mahatma Gandhi on truth,
Non-violence and satyagraha.

4 (A) Write short note : (Any one) **8**

(1) Political and Social ideas of Dr. Ambedkar.

(2) Swaraj Party.

(B) Write Short note : (Any one) **8**

(1) Non-Alignment

(2) Ideas of Jawaharlal Nehru about Nationalism.

5 Write Short answers : (Any two) **14**

(1) Dr. Ambedkar's ideas on Religion

(2) Nehru's Socialism

(3) Gandhiji and Hindu-Muslim Unity.

(4) Hind Swaraj.
